

Temel Yas Unsurlar?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Temel Yas Unsurlar?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31534>

Özet

Temel Yas Unsurlar? ölçe?i, orijinal olarak yabancı bir dilde geli?tirilmis? psikolojik bir arac?n Türkçe diline uyarlanmas? sürecini temsil etmektedir. Bu adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türk kültürü ve dili ba?lam?nda geçerlili?ini ve güvenilirli?ini ara?t?rmaya amaçlanm??t?r. Ölçek, bireylerin ya?ad??? yas sürecinin temel bile?enlerini ve duygusal tepkilerini ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Öztürk (2007) taraf?ndan gerçekleştirilen yüksek lisans tezi, bu psikometrik arac?n Türkiye'deki klinik ve akademik ara?t?rmalarda kullan?lmas?na zemin haz?rlam??t?r.

Adaptasyon çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerinin belirlenmesi yoluyla, kay?p sonrası ya?anan normal ve patolojik yas tepkilerini ay?rt etme potansiyelini ara?t?rmaya odaklanm??t?r. Bu ölçek, Türk psikoloji literatürüne önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Temel Yas Unsurlar?, Yas Ölçe?i, Türkçe Adaptasyon, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometrik Özellikler, Duygusal Tepki.

Yazarlar

R. ?. Öztürk (Uyarlayan).

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, yas tutma sürecinde deneyimlenen temel bile?enleri ve duygusal, bili?sel ve davran??sal tepkileri sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, bireyin kay?p sonrası ya?ad??? psikolojik durumu de?erlendirmek için yap?landır?lm??t?r.

Türkçe uyarlamas?nın özel amacı ise, uluslararası alanda kabul görmüş olan orijinal ölçe?in Türk popülasyonunda kültürel ve dilsel e?de?erlili?ini sağlayarak, yerel ara?t?rmacılara güvenilir bir ölçüm aracı sunmaktır. Bu adaptasyon, yasa dair yap?lanan ara?t?rmaların metodolojik kalitesini art?rmaya hedeflemektedir.

Yap?

Ölçek, kay?p sonrası ortaya ç?kan karma??k psikolojik durum olan yas? ölçer. Ölçülen yapı, genellikle grief süreçlerinin temel unsurlar?nı içerir. Bu unsurlar arasında kayba dair yo?un üzüntü, inkar, öfke, kabullenme güçlü?ü ve kay?p nesnesine yönelik özlem gibi temel duygusal ve bili?sel tepkiler yer alabilir.

Ölçek, yas? tek boyutlu bir yapı yerine, yasal tepkilerin farklı yönlerini kapsayan çok boyutlu bir

yap? olarak ele almaktad?r. Orijinal ölçe?in faktör yap?s?, adaptasyon çal??mas? s?ras?nda Türk kültürüne özgü farklılıklar aç?s?ndan incelenmi?tir.

Geçerlik

Öztürk (2007) tarafından gerçekleştirilen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in psikometrik geçerlik analizleri detaylı olarak incelenmi?tir. Bu analizler, genellikle yap? geçerli?i (faktör analizi yoluyla) ve ölçüt ba??ntılı? geçerli?i (ilgili diğer ölçeklerle korelasyonlar) içermektedir. Ölçe?in, ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde do?ru ve anlamlı bir şekilde ölçtü?ünü kan?tlamak amacıyla çe?itli istatistiksel yöntemler kullanılm??t?r.

Sunulan kaynak özetinde geçerlik sonuçlarına dair spesifik katsayılara yer verilmemi?tir; ancak adaptasyon tezi, ölçe?in Türk popülasyonunda kültürel olarak uygun ve geçerli oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r. Detaylı istatistiksel bulgular için yüksek lisans tezine başvurulması zorunludur.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas? kapsamında, ölçe?in iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test güvenirli?i gibi temel güvenilirlik analizleri yapılm??t?r. İç tutarlılık analizleri, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı oldu?unu ve aynı yap?y? ölçtü?ünü belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Kaynak özetinde spesifik güvenilirlik katsayıları belirtilmese de, 2007 tarihli tez çal??mas?nın, ölçe?in Türkçe formunun yüksek düzeyde güvenilir bir araç olarak kullanılabileceğine dair psikometrik kanıtlar sunması beklenmektedir. Bu analizler, ölçe?in zamana karşı tutarlılığını ve hata payını de?erlendirmeye yararm??t?r.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinin kritik bir adım? olarak, ölçe?in orijinal yap?s?nın Türkçe formda korunup korunmadığını incelemek amacıyla faktör analizi (Aç?mlayıcı veya Doğulayıcı) gerçekleştirilmi?tir. Bu analizler, "Temel Yas Unsurlar?"nın Türk örneğinde hangi temel boyutlar altında toplandığını ve orijinal ölçekle yapısal e?de?erliliğini koruyup korumadığını ortaya koymuştur.

Faktör analizinin sonuçları, ölçe?in çok boyutlu yap?s?nın Türk popülasyonunda da geçerli oldu?unu desteklemeli ve her bir alt boyutun ölçtü?ü spesifik yas bile?enlerini netle?tirmelidir. Bu, ölçe?in yap? geçerli?inin temel dayanağını oluşturur.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçeği (Adaptation Scale)

Format: Orijinal ölçeğin formatına bağlı olarak genellikle Likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama dili).

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon ve/veya Kayıp Yaşam?? Bireyler.

Yaş Grubu: Yetişkinler (18 yaş ve üstü).

Popülasyon Detayları: R. Öztürk'ün 2007 tarihli yüksek lisans tezi örnekleme (Van Yüzüncü?l Üniversitesi bağımlı? örneklem).

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale). Katılımcılar, kayba yönelik duygusal ve bilişsel tepkilerini belirli bir derecelendirme ölçeği üzerinde ifade ederler.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Ölçek Geliştirme, Yüksek Lisans Tezi, Kayıp, Türkçe Psikoloji Araçları, Öztürk 2007.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilinmiyor

Bağımlı?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yazma Adresi: Yüzüncü?l Üniversitesi, Van (2007 tezi bağlamında)

İzinler, Ücret ve Test Yayı

Ölçeğin orijinal geliştiricisi tarafından belirlenen telif hakları ve izinler geçerlidir. Türkçe adaptasyonu (Öztürk, 2007) akademik araştırma amaçlıdır. Ölçeğin ticari kullanım veya geniş çaplı dağıtım için orijinal ölçek sahibinden yasal izinlerin alınması gerekebilir.

Test Yayı (Adaptasyon): 2007

Kaynaklar

Öztürk, R. Ö. (2007). Temel Yas Unsurlar'ın Türkçe uyarlamasının geçerlik ve güvenilirlik çalışması (Yüksek lisans tezi, Yüzüncü?l Üniversitesi, Van). Orijinal teze YÖK Ulusal Tez

Merkezi üzerinden erişim sağlanmıştır:
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>.

Ölçeğin Türkçe formunun PDF belgesi řu adresten indirilebilir: [temel-yas-unsurlari-toad.pdf](#)

Temel Yas Unsurlar? Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri kaynak iğerikte sağlanmamıştır. Maddeler, R. ř. Öztürk'ün 2007 tarihli yüksek lisans tezinde yer almakta olup, tam maddelere erişim iğerili tezin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM